

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/204/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8422201907
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2023:8422201907.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B., C. XXXX/XX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok, dieťa rodičov – matky D. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B., C. XXXX/XX, právne zastúpenej JUDr. Dávidom Hoffmanom, advokátom so sídlom Kežmarok, Hlavné námestie 80, a otca E. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. G., H. XXX/X, o návrhu otca na zmenu úpravy styku s mal. dieťaťom, takto

rozhodol:

I. M e n í rozsudok Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/6/2020 - 102 z 08. 12. 2020 v časti úpravy styku tak, že otec E. B. je oprávnený stretávať sa s maloletou A. B. v každom nepárnom týždni kalendárneho roka v utorok v čase od 15.00 h do 18.00 h a každý párný víkend od soboty v čase od 9.00 h do nedele do 17.00 h.

Matka maloletého dieťaťa je povinná dieťa na styk riadne a včas pripraviť a maloletú odovzdať v mieste bydliska maloletej počas realizácie styku v každom nepárnom týždni kalendárneho roka otcovi. Otec je povinný po ukončení realizácie tohto styku dieťa riadne a včas vrátiť a odovzdať matke v mieste bydliska maloletej.

Matka maloletého dieťaťa je povinná dieťa na styk riadne a včas pripraviť a maloletú odovzdať v mieste bydliska maloletej počas realizácie styku v každom párnom víkende starým rodičom A. B., nar. XX. XX. XXXX a I. B., nar. XX. XX. XXXX. Starí rodičia sú povinní po ukončení realizácie tohto styku dieťa riadne a včas vrátiť a odovzdať matke v mieste bydliska maloletej.

II. Ostatné časti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/6/2020 - 102 z 08. 12. 2020 ostávajú nezmenené.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ - otec maloletej podal dňa 12. 10. 2022 na tunajší súd návrh, ktorým žiadal, aby súd zmenil rozsudok tunajšieho súdu č. k. 5P/6/2020 - 102 zo dňa 08. 12. 2020 a zmenil úpravu styku s maloletou tak, aby maloletá mohla a j u neho prespávať a on sa s maloletou mohol stretávať každý druhý víkend v čase od soboty od 9.00 h do nedele do 18.00 h, a tiež počas letných prázdnin aspoň týždeň.

2. Podaný návrh odôvodnil tým, že od posledného rozhodnutia uplynuli už 2 roky, maloletá už dovŕšila 3 roky, je staršia, samostatnejšia. Zároveň vzdialenosť z jeho bydliska do bydliska maloletej je skoro 70 km, on je nezamestnaný, má obmedzené finančné prostriedky, ktoré ho obmedzujú v realizácii styku a taktiež maloletá od septembra 2022 nastúpila do škôlky, teda cez týždeň počas jeho úpravy styku je

v predškolskom zariadení, čo mu znemožňuje realizovať styk upravený počas týždňa. S maloletou sa stretáva tak len každú druhú sobotu, čo však považuje za nedostatočný čas, nakoľko ako milujúci otec by chcel s maloletou tráviť čo najviac času. Mal za to, že stretávanie otca s dcérou je vždy na prospech maloletej. S maloletou si rozumie, v spoločnej domácnosti s matkou maloletej žil do 7 mesiacov maloletej, kedy sa o maloletú pravidelne staral. Taktiež maloletá je jeho jedinou dcérou a súčasne jedinou vnučkou jeho rodičov, ktorí ku zbožňujú, chcú sa s ňou stretávať, tráviť s ňou čas. Súčasne jeho rodičia majú v ich domácnosti vytvorené vhodné podmienky, aby tam mohol tráviť čas s maloletou. Taktiež mu aj pomáhajú, a to najmä tým, že rodičia chodia po maloletú každú druhú sobotu, keďže komunikácia medzi rodičmi je veľmi zlá, resp. v súčasnej dobe žiadna, pretože matka maloletej komunikuje s jeho matkou. Matka maloletej mu dcéru v iný deň alebo víkend ako je upravené súdnym rozhodnutím odmieta dať. Svoju vyživovaciu povinnosť si riadne plní, maloletej kupuje hračky, ošatenie, no nechce sa na výchove maloletej podieľať len materiálne, ale chce najmä osobne vychovávať a formovať osobnosť maloletej. Už na minulom pojednávaní na tunajšom súde žiadal, aby mohol mať maloletú u seba celý víkend, tak aby s ňou mohol ísť na výlet, stretnutie s rodinou, avšak vtedy bola jeho požiadavky zamietnutá. Mal za to, že takouto zmenou rozsah rodičovských práv a povinností ostane zachovaný, len úprava jeho výkonu bude lepšie zodpovedať jednak záujmu maloletej a tiež jeho časovým možnostiam.

3. Matka s podaným návrhom otca na zmenu úpravy styku nesúhlasila, mala za to, že vek 3 rokov, ktoré dcéra nedávno dovŕšila je príliš nízkym vekom na to, aby u otca mohla prespávať. Rovnako nesúhlasila s tvrdením otca, že mu dcéru mimo styku nedáva, nakoľko mu ju dávala na plaváreň, korčuľovanie. Mala za to, že zmena aktuálneho stavu by vôbec nebola v najlepšom záujme maloletej, nakoľko aktuálne upravený styk otca s maloletou funguje v prospech maloletej a o výchovu maloletej je zo strany matky plnohodnotne postarané. Maloletá je citovo naviazaná na ňu citovo naviazaná a u otca nechce prespávať, niekedy plače aj počas realizácie styku. Poukázala na čl. 5 zákona o rodine, podľa ktorého záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Maloletá navštevuje škôlku v meste Kežmarok. Otec v súčasnej dobe sa počas pracovných dní s maloletou nestretáva a ani na neformálnom stretnutí neprejavil záujem o stretávanie počas pracovných dní. Nemala problém o rozšírenie styku o jeden deň, avšak nie, aby maloletá o otca prespávala. Mala za to, že styk, tak ako je upravený teraz rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 5P/6/2020 je dostačujúci na zachovanie právneho styku otca s maloletou, ako aj najlepšom záujme maloletej.

4. Súd vo veci nariadil pojednávania, ktorých sa zúčastnili otec, matka, právny zástupca matky a kolízny opatrovník maloletej.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca, výsluchom matky, výsluchom právneho zástupcu matky, výsluchom kolízneho opatrovníka a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä návrhom, zápisnicou z informatívneho stretnutia z 08. 11. 2022, vyjadrením otca doručené súdu 21. 12. 2022, vyjadrením matky doručené súdu 10. 01. 2023, správou ÚPSVaR Kežmarok zo 17. 01. 2023, zápisnicou o pojednávaní z 18. 01. 2023, správou ÚPSVaR Liptovský Mikuláš z 01. 02. 2023 o prešetrení pomerov v domácnosti otca, odpoveďami na lustrácie účastníkov v Registri obyvateľov SR, registri Sociálnej poisťovne, Centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupkov, Registri trestov Generálnej prokuratúry SR, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 5P/6/2020 a zistil nasledovné.

6. Otec vo svojej výpovedi na pojednávaní trval na zmene úpravy styku, nakoľko tak ako je styk upravený teraz sa nerealizuje. Zároveň aj upresnil návrh tak, že žiadal, aby sa s dcérou mohol stretávať každý páry víkend od soboty od 9.00 h do nedele do 17.00 h, a tiež tak ako navrhol súd aj každý piatok resp. utorok v nepárnom týždni v čase od 15.00 h do 18.00 h. Cez víkend by maloletú preberali od matky aj vracali matke jeho rodičia, nakoľko tak to majú vyskúšané, osvedčené, rodičia cez víkendy nepracujú, a súhlasili s tým Cez týždeň by chodil po dcéru on, pretože vtedy rodičia pracujú a čas 3 hodiny, je výrazne krátky čas na to, aby dcéru priviezli rodičov k nemu do Liptovského Mikuláša, a celý čas by tak trávili s dcérou na ceste. Cesta z Kežmarku do Liptovského Mikuláša trvá 45 min. až 60 min. V súčasnej dobe trávi čas každú druhú sobotu od 9.00 h, avšak dcéru matke na jej žiadosť vracia skôr ako je určené v rozhodnutí, pred 18.00 h, nakoľko matka chce dcéru pripraviť na spanie a okúpať. Cez týždeň sa dcérou nestretáva, nakoľko spočiatku mu v tom bránil nedostatok financií a v súčasnej dobe maloletá v čase, kedy by sa s ňou mal stretávať počas pracovných dní je v materskej škôlke. Teda počas pracovných dní je styk s dcérou momentálne nevykonateľný a on trávi s dcérou oveľa menej času, ako je určené v rozhodnutí. Snažil sa s matkou dohodnúť, aby sa s dcérou mohol stretávať mimo súdom určeného času, avšak bolo mu to umožnené asi dvakrát. Viackrát sa to nestalo, pretože matka sa vždy vyhovorila na

chorobu maloletej. Zároveň v súčasnej dobe je medzi rodičmi problematická komunikácia, neprebíha skoro vôbec a matka komunikuje s jeho rodičmi, konkrétne s jeho matkou. Dcéra počas soboty, ktorú trávi u neho, dodržiava obdobný režim, aký má aj u matky. Spí cez obed. S dcérou je počas realizácie styku v domácnosti u jeho rodičov, nakoľko aj oni chcú byť s vnučkou. Obed zabezpečuje jeho mama. Dcéry sa opýta, čo by chcela robiť a podľa toho sa zariadi. Buď idú do detského kútika, bicyklovať sa. Od kedy chodí maloletá do škôlky, je samostatnejšia v obliekaní i jedení, taktiež rozpráva zrozumiteľnejšie, teda aj to svedčí o tom, že by nemal byť problém, že by on nezvládol na víkend. On je v súčasnej dobe nezamestnaný, nepoberá žiadnu dávku v hmotnej núdzi ani žiadne príspevky od štátu. Žije z úspor. Je vedený na úrade práce, chcel by si urobiť vodičské oprávnenie na nákladné vozidlá, čo je možné využiť v rámci kurzu, ktorý realizuje práve úrad práce. Tento kurz trvá 3 mesiace a počas neho a dokonca ani nemusí hlásiť. Podrobil sa už psychotestom, no kurz ešte úrad neotvoril z dôvodov na jeho strane. Po absolvovaní kurzu by si chcel otvoriť živnosť práve na nákladnú dopravu, ktorú by chcel vykonávať iba na území SR. Do zahraničia nechce ísť pracovať, práve kvôli dcére, keďže s ňou chce byť čo najčastejšie. Výživné platí pravidelne, i keď občas mešká s platbou. S dcérou by mu pomáhali jeho rodičia, u ktorých prebieha styk aj teraz. On je jedináčik, nemá iných súrodencov a mama je pedagogička, učí na strednej škole. Ďalej uviedol, že nedávno mal dopravnú nehodu, pri ktorej sa čelne zrazil s iným motorovým vozidlom. Vodička druhého auto utrpela zlomeniny, vedie sa síce trestné konanie, avšak s poškodenou sa vedia dohodnúť na zmieri. Vodičský preukaz mu nebol odobratý. Nepoprel, že dcéra počas cesty k nemu občas plače, ale určite sa pod to podpísala skutočnosť, že dcéra s otcom trávi oveľa menej času, a je prirodzené, že je viac naviazaná na matku, s ktorou trávi oveľa viac času. Vzhľadom na vyšší vek dieťaťa, skutočnosť, že sa vie o dieťa postarať, aj fakt, že počas týždňa sa súčasný styk nerealizuje, trval na zmene pôvodného rozhodnutia.

7. Matka vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že s podaným návrhom nesúhlasí, najmä nesúhlasila, aby dcéra u otca ostávala aj na noc, nakoľko je na ňu veľmi citovo naviazaná. Pýtala sa na to aj dcéry, ktorá to tiež nechce. Bola za to, aby sa styk postupne rozširoval. Otec môže prísť za dcérou kedykoľvek cez deň počas pracovných dní. Ona otcovi nebráni v styku v iné dni, ako majú upravené rozhodnutím. Mala za to, že ak by pri styku otca s dcérou neboli jeho rodičia, otec by sa o dieťa sám nevedel postarať. Ešte keď žili v spoločnej domácnosti, o dcéru sa starala väčšinou ona, otec sa staral najmä vtedy, ak boli za dobre. Dcéru s ním mohla nechať tak hodinku - dve. Od navrhovateľa definitívne odišla v marci 2020 a od toho času je dcéra v jej osobnej starostlivosti, otec sa dcérou vída už len každú druhú sobotu, pretože na styk upravený počas týždňa nechodieval už predtým ako maloletá začala navštevovať predškolské zariadenie. Preto tvrdenia otca, že sa s maloletou nestretáva, pretože je v škôlke, považovala za účelové, keďže otec už predtým po dcéru cez týždeň nechodieval. V súčasnej dobe maloletá od septembra 2022 navštevuje predškolské zariadenie, kde je už od 7.30 h do 14.30 h. Niekedy počas obeda maloletá v škôlke nespí, doma chodievala spať cez obed okolo 12.30 h - 13.00 h. Večer chodievala spať okolo 19.00 h, pričom o 19.30 h už spí. Cez víkend chodievala spať o 20.00 h. Po maloletú chodievajú o 9.00 h rodičia navrhovateľa, teda starí rodičia maloletej. Prvotným dôvodom bola skutočnosť, že navrhovateľovi odobrali vodičský preukaz, potom to bolo aj lepšie, pretože s navrhovateľom sa väčšinou pri odovzdávaní pochytili. Keďže medzi nimi ako rodičmi nie je dobrá komunikácia, súhlasila, aby po maloletú chodili rodičia navrhovateľa. V súčasnej dobe komunikuje iba s matkou navrhovateľa. Keď sa maloletá vráti od otca, má problém zaspať, mala výbuchy v správaní, preto s ňou začala navštevovať psychologičku, ktorá jej však povedala, že je ešte veľmi malá, aby ju mohla psychologicky vyšetriť. Spočiatku maloletá pri realizácii veľmi plakala, preto ju aj u psychologičky nechávala samú, no nedalo sa to. Teraz sa to už zlepšilo. No tým, že dcéra je na ňu veľmi naviazaná, vždy keď ju odvezie do škôlky ju musí ubezpečovať, že po ňu príde. S dcérou býva v spoločnej domácnosti jej rodičov, ktorí jej súčasne pomáhajú so starostlivosťou o maloletú. Je zamestnaná, avšak ešte v skúšobnej dobe. Pracovný čas má od 8.00 h do 14.30 h. Dcéra je zdravá, prekonáva bežné detské ochorenia. Výdavky na škôlku sú v sume 90 eur mesačne vrátane stravy, maloletá navštevuje dvakrát do týždňa anglický jazyk, za čo ročne platí 250 eur. Na oblečenie pre dcéru má náklady 100 eur mesačne, na stravu doma 50 eur mesačne, drogéria 50 eur mesačne. Jej príjem dosahuje sumu 550 eur mesačne. Rodičom prispieva na bývanie čiastkou 100 eur mesačne, 100 eur má výdavky na oblečenie pre seba, 50 eur na drogériu pre seba, na stravu pre seba 100 eur mesačne. Otec síce platí výživné v stanovenej výške, ale oneskorene, a to aj s dvojmesačným oneskorením. Súhlasila, aby mal otec dcéru aj niektorý deň v týždni, avšak nie v piatok, keďže by chcela mať s dcérou hocikedy predĺžený víkend už od piatku. Otec nepracuje, tak mu to môže byť jedno, v ktorý deň sa stretne s dcérou. Vzhľadom na vyššie uvedené s návrhom otca nesúhlasila, mala za to, že dcéra je na prespávanie u otca ešte nepripravená, trvala na

tom, aby sa otec s dcérou stretával každú druhú sobotu, tak ako doteraz a tiež v iný týždeň niektorý deň cez týždeň, okrem piatku poobede po škôlke.

8. Právny zástupca matky vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že s podaným návrhom otca nesúhlasí. Matka nemá problém s rozšírením styku, avšak nesúhlasí s prespávaním maloletej u otca, nakoľko maloletá nechce u otca prespávať. Maloletá je vo veku 3 rokov, kedy je ešte náročné takému dieťaťu vysvetliť a objasniť okolnosti úpravy styku. Matka je ochotná upraviť styk maloletej s otcom tak, aby jeho práva ako otca ostali v plnej miere zachované a zároveň, aby sa zohľadnili aj jeho pracovné povinnosti. Avšak maloletá dcéra je na matku emočne a citovo naviazaná a tým, že s otcom netrávila čas, a to ani v zmysle posledného rozhodnutia súdu, nízky vek maloletej, ako aj na samotný názor maloletej, mal za to, že prespávanie maloletej u otca by malo negatívny vplyv na samotný vývin dieťaťa. Preto navrhoval rozšíriť súčasný styk, avšak bez samotného prespávania maloletej u otca.

9. Kolízny opatrovník vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že vzhľadom k tomu, že maloleté dieťa má právo na oboch rodičov, vykonané šetrenie v domácnosti oboch rodičov, a to aj v domácnosti otca, ktorý má vytvorené vhodné podmienky, súhlasí, aby maloletá dcéra bola každý druhý víkend a to aj na noc s otcom, a tiež každý druhý týždeň, aby bola maloletá s otcom niekoľko hodín jeden deň v týždni. Je to v záujme maloletej.

10. Podľa správy ÚPSVaR KK zo dňa 17. 01. 2023 o prešetrení pomerov, matka s maloletou žijú spoločne s rodičmi matky v 4-izbovom byte, ktorý je vo vlastníctve rodičov matky. Domácnosť pozostáva zo 4 izieb, kuchyne a kúpeľne, pričom matka s maloletou má k dispozícii 2 izby, ktoré sú využívané ako spálňa matky s maloletou a ako detská izba maloletej. Matka maloletej je zamestnaná vo firme D. J. H., Kežmarok. Rodičom prispieva na bývanie, potom má výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby. Rodičia matky sú matke nápomocní po každej stránke. Podľa vyjadrenia matky si otec vyživovaciu povinnosť plní, avšak nie na čas, za mesiac október 2022 uhradil výživné až v mesiaci december 2022. rodičia Maloletej medzi sebou nekomunikujú, styk prebieha tak, že po maloletú chodievajú rodičia otca každú druhú sobotu. Maloletá toho času navštevuje materskú škôlku v Kežmarku, za ktorú matka platí 90 eur mesačne a za anglický jazyk, ktorý maloletá v škôlke navštevuje platí 250 eur ročne. Ku dňu vypracovania tejto správy sa pomery otca prešetriť nepodarilo, nakoľko dožiadaný ÚPSVaR Liptovský Mikuláš sa otca snažil opakovane kontaktovať, a to aj telefonicky, avšak bez úspechu a na predvolanie zanechané v poštovej schránke, otec nereagoval.

11. Následne aj po poučení súdom otca sa dňa 31. 01. 2023 podarilo prešetriť pomery otca. Podľa správy ÚPSVaR Liptovský Mikuláš zo dňa 01. 02. 2023, bolo vykonané šetrenie jednak v domácnosti starých rodičov a jednak v domácnosti otca. Starí rodičia bývajú v 3-izbovom byte, kde má maloletá dostatok hračiek, priestoru na hranie či trávenie voľného času. Starí rodičia sa po predchádzajúcich a opakujúcich nezhodách rodičov pri realizácii styku s matkou maloletej dohodli, že budú chodiť po maloletú bez prítomnosti otca, čo sa zatiaľ osvedčilo. Starí rodičia si chcú udržať dobré vzťahy s matkou maloletej a konali tak aj s poukazom na najlepší záujem maloletej. Starí rodičia majú v svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie výchovy a starostlivosti o maloletú. Otec je vlastníkom garsónky, kde aj býva sám. Garsónka je prerobená, moderne zariadená. Mesačné náklady na bývanie má 50 eur. V súčasnej dobe je otec nezamestnaný, žije z úspor a privyrába si brigádami. Na maloletú prispieva výživným v sume 100 eur mesačne v súlade s rozhodnutím súdu. Po maloletú do miesta bydliska maloletej na realizáciu styku chodievajú po dohode s matkou maloletej rodičia otca, z dôvodu predchádzania konfliktov a nezhôd medzi rodičmi. Otec má záujme o prehlbovanie a budovanie vzájomných väzieb s maloletou. Rovnako otec má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie adekvátnej starostlivosti a výchovy o maloletú, pričom jeho rodičia sú ochotní a nápomocní mu pomáhať.

12. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 08. 12. 2020, č. k. 5P/6/2020 - 102 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky D. A., nar. XX. XX. XXXX. Matka je oprávnená zastupovať maloletú A. B., nar. XX. XX. XXXX, a spravovať jej majetok. Otec E. B., nar. XX. XX. XXXX, je povinný prispievať na výživu maloletej A. B., nar. XX. XX. XXXX, sumou 100 eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky od právoplatnosti tohto rozsudku. Dĺžne výživné za obdobie od podania návrhu do 30. 11. 2020 vo výške 630 eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur mesačne, počnúc mesiacom december 2020, spolu s bežným výživným k rukám matky mal. dieťaťa až do úplného zaplatenia pod stratou výhody splátok. V prevyšujúcej časti návrh matky v časti výživného zamietol. Otec E. B., nar. XX. XX. XXXX, je oprávnený stretávať sa s maloletou A. B., nar. XX. XX. XXXX, v každom

párnom kalendárnom týždni vo štvrtok v čase od 9.00 h do 18.00 h a v každom nepárnom kalendárnom týždni kalendárneho roka v pondelok v čase od 9.00 h do 18.00 h a sobotu v čase od 9.00 h do 18.00 h. Matka maloletého dieťaťa je povinná dieťa na styk riadne a včas pripraviť a odovzdať ho otcovi v mieste bydliska maloletej. Otec je povinný po ukončení styku dieťa riadne a včas vrátiť a odovzdať matke v mieste bydliska maloletej. Obaja rodičia sú povinní v prípade, že styk z vážneho dôvodu nebude môcť byť zrealizovaný, oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi najneskôr do 24 hodín pred začatím styku. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14. 01. 2021.

13. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej Zákon o rodine), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- úroveň starostlivosti o dieťa,
- bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane

15. Predmetom tohto konania bol úprava rodičovských práv a povinností k mal. A., a to návrh otca na zmenu úpravy styku s maloletou dcérou, ktorým žiadal, aby súd zmenil právoplatný rozsudok a rozšíril styk otca s maloletou aj na noc každý páry víkend od soboty od 9.00 h do nedele do 17.00 h a nepárny týždeň v utorok od 15.00 h do 18.00 h, a teda aby s maloletou dcérou trávil viac času.

16. Súd mal za preukázané, že rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 5P/6/2020 - 102 zo dňa 08. 12. 2020 bola maloletá dcéra zverená do osobnej starostlivosti matky, a otec bol oprávnený stretávať sa s maloletou v každom párnom kalendárnom týždni vo štvrtok v čase od 9.00 h do 18.00 h a v každom nepárnom kalendárnom týždni kalendárneho roka v pondelok v čase od 9.00 h do 18.00 h a sobotu v čase od 9.00 h do 18.00 h. V tom čase mala maloletá rok a 3 mesiace, teda podľa názoru súdu v tom čase bolo vhodné, aby vzhľadom na útlý vek maloletej stretnutia otca s maloletou neprebíhali cez noc. Preto súd upravil styk aj počas pracovných dní, a to párnom týždni kalendárneho roka vo štvrtok a nepárnom kalendárnom týždni v pondelok, od 9.00 h do 18.00 h, čo bolo 9 hodín v daný deň. Zároveň súd mal za preukázané, že tak ako je v súčasnej dobe upravený styk rozhodnutím súdu sa už nerealizuje.

Najprv to bolo z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na strane otca, ktorý sa dobrovoľne prestal s dcérou stretávať počas pracovného týždňa, pričom od septembra 2022 maloletá navštevuje predškolské zariadenie, a to v čase od 7.30 h do 14.30 h, čo otcovi bráni v stretávaní sa s maloletou v čase a rozsahu určenom súdom, ktorý je 9 hodín v dané dni. Teda súd mal za preukázané, že v súčasnej dobe styk otca s maloletou prebieha po kratší čas, a to najprv z dôvodu na strane otca, no v súčasnej dobe aj dôvodu na strane maloletej. Preto tvrdenia matky, že stretávanie maloletej s otcom tak ako prebieha teraz (každú druhú sobotu od 9.00 h do 17.00 h) s rozšírením styku o jeden pracovný deň po skončení návštevy škôlky sú dostačujúce, súd rozhodne nepovažuje vzhľadom na záujem otca, vek maloletej, ako aj právo rodiča, ktorý s dieťaťom nežije v spoločnej domácnosti za dostatočný, nakoľko takouto úpravou styku dochádza k zníženiu a obmedzeniu stretávania otca s maloletou oproti doposiaľ upravenému styku.

17. Je potrebné uviesť, že rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia (§ 28 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine).

18. Súd preto vyslovene zdôrazňuje, že pri výkone týchto práv a povinností sú rodičia v prvom rade povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 2 druhá veta Zákona o rodine), v ktorých záujme rozhodne nie je obmedzovanie, či sťažovanie kontaktu so žiadnym z ich rodičov.

19. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na ustanovenia Zákona o rodine, najmä na § 24 ods. 4, podľa ktorého súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom, pričom dohliada na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi, a taktiež na § 30 ods. 1, z ktorého znenia jednoznačne vyplýva, že rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia.

20. Vyššie uvedené potvrdil aj Ústavný súd ČR vo svojom náleze zo dňa 15. 03. 2016, č. k. III.ÚS 2298/15, v ktorom zdôraznil, že: „Obidvaja rodičia majú právo na osobnú starostlivosť o dieťa zásadne v rovnakej miere, tomu zodpovedá aj právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov. Ak teda súd zverí dieťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, potom by malo byť dieťaťu umožnené stýkať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bola táto zásada naplnená v čo najväčšej možnej miere.“

21. Je potrebné si uvedomiť, že výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. Z tohto dôvodu, aj vzhľadom na skutočnosti, ktoré bolo v tomto konaní osvedčené, by matka mala v prvom rade myslieť na najlepší záujem svojho maloletého dieťaťa, v ktorého záujme nepochybne je pravidelne sa stretávať so svojím otcom. Záujem maloletej dcéry na stretávaní sa s otcom súd vidí v potrebe udržiavania vzťahu medzi rodičom a maloletým dieťaťom v zmysle chápania ho ako vzoru a autority, ktorý s rastúcim vekom dieťaťa bude nadobúdať širšie rozmery (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci II.ÚS 363/03). Rovnako si je potrebné uvedomiť potrebu spolupôsobenia rodiča - otca na maloleté dieťa, pretože aj mužský prvok je schopný vhodným spôsobom napomáhať (porov. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky vo veci II.ÚS 554/04). Pôsobenie oboch rodičov na dieťa je najmä z hľadiska súčasného vývinového štádia maloletej nanajvýš vhodné.

22. Rodičovi, ktorý s dieťaťom trvale nežije, musí byť umožnený pravidelný a čo najširší kontakt, pretože je to práve množstvo času, počas ktorého je možné realizovať aj neverbálne výchovné pôsobenie rodiča, tzv. výchovu prítomnosti či príkladom, ktorá je, ako je vo všeobecnosti známe, tou najúčinnnejšou výchovnou metódou. Je nutné mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič - dieťa je v dôsledku odcudzenia v neskoršej dobe iba ťažko napravitelná (porov. Nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I.ÚS 618/05).

23. Súd má za to, že je v záujme zdravého fyzického a psychického vývoja maloletej A., aby udržiavala a rozvíjala vzťah aj s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti. Otec prejavuje o dcéru intenzívny záujem, je schopný poskytnúť jej potrebnú starostlivosť. Čas trávený s otcom dieťa obohatí a prispeje k jeho všeobecnému rozvoju a zároveň je možnosťou vybudovania si pevnejšieho citového vzťahu medzi otcom a dcérou, ako aj príbuznými otca. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že otec o dcéru prejavuje záujem, vo svojej domácnosti, ako aj v domácnosti svojich rodičov, kde s

maloletou prebieha styk, má vytvorené vhodné podmienky. Zároveň otec sa s maloletou stretáva viac ako 2 roky, teda pre dcéru nie je cudzou osobou, tak ako cudzími pre maloletú nie sú ani rodičia navrhovateľa. Súd tiež poukazuje aj na prvotné rozhodnutie tunajšieho súdu č. k. 5P/6/2020 - 102, kde v konaní mal za preukázané, že otec sa o maloletú vie náležite postarať a preto bol vtedy upravený styk otca s maloletou v takmer celodennej osobnej starostlivosti otca. V súčasnej dobe, kedy maloletá je staršia, samostatnejšia, súd nevidí dôvod na zúženie styku otca s maloletou, ale naopak je potrebné styk rozšíriť. Tým že maloletá navštevuje predškolské zariadenie, nie je možné styk rozširovať počas týždňa a preto je najvhodnejšie styk rozšíriť počas víkendu, pričom prespávanie u otca je prirodzený proces, ku ktorému súd po vykonanom dokazovaní dospel. Tvrdenia matky, že dieťa je ešte malé, citovo na matku naviazané súd považuje za účelové, pretože ak je dieťa schopné byť 7 hodín v starostlivosti cudzích ľudí v predškolskom zariadení, súd nevidí problém, aby maloletá nemohla byť dvakrát do mesiaca aj na noc s otcom, prípadne aj s jeho rodičmi, ktorí sú otcovi pri starostlivosti s maloletou nápomocní. Styk tak ako navrhovala matka by bol užší oproti tomu ako je upravený teraz (každú druhú sobotu od 9.00 h do 18.00 h a jeden deň počas pracovného týždňa v poobedňajších hodinách). Súd má za to, že dieťa vo veku 3,5 roka je už pripravené tráviť s otcom dlhší čas vrátane noci, keďže otca pozná a trávilo s ním čas už aj teraz každú druhú sobotu. Prítomnosť otca a jeho výchovný vplyv na maloletú súd považuje už aj v tomto útlom veku dieťaťa za nezastupiteľný. Rovnako súd nezistil žiaden negatívny vplyv, ktorý by mohlo mať prespávanie maloletej u otca na samotný vývin maloletej, naopak častejšiu prítomnosť otca vrátane jeho rodiny súd hodnotí pozitívne pre ďalší vývin a vývoj maloletej. Preto súd zmenil rozhodnutie tunajšieho súdu č. k. 5P/6/2020 - 102 v časti úpravy styku tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou A. v každom nepárnom týždni kalendárneho roka v utorok v čase od 15.00 h do 18.00 h a každý párný víkend od soboty v čase od 9.00 h do nedele do 17.00 h. Zároveň vzhľadom na problematický vzťah účastníkov konania a sťažnú komunikáciu medzi rodičmi maloletej, za súčasnej dohody oboch rodičov ako aj starých rodičov súd určil, že v každom párnom víkende v čase od soboty do nedele bude matka maloletú odovzdávať v mieste bydliska maloletej starým rodičom zo strany otca, ktorí ju po ukončení realizácie styku budú vracat späť matke maloletej v mieste bydliska maloletej. Každý nepárny týždeň kalendárneho roka, kedy je styk otca s maloletou upravený v utorok od 15.00 h do 19.00 h matka maloletú dcéru odovzdá priamo otcovi a otec matke dcéru po realizácii styku vráti v mieste bydliska maloletej, nakoľko v tomto čase majú starí rodičia z otcovej strany ešte pracovné povinnosti a súd tiež týmto sleduje, aby medzi rodičmi dochádzalo k stretávaniu a k postupnému zlepšovaniu vzťahov i komunikácie. Matka je povinná dieťa na styk riadne a včas pripraviť.

24. Ostatné časti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/6/2020 - 102 z 08. 12. 2020 ostávajú nezmenené.

25. Súd má za to, že týmto rozhodnutím je akceptovaný záujem maloletého dieťaťa, čo je dlhodobovo všeobecne prijímané kritérium vyplývajúce z celkového kontextu úpravy vzťahov medzi rodičmi a deťmi, ako aj z Dohovoru o právach dieťaťa a zo Základných zásad obsiahnutých v Zákone o rodine č. 36/2005 Z. z., najmä čl. 5 písm. h), podľa ktorého pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňujú okrem iného aj podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami.

26. Súd tiež dáva do pozornosti otca a jeho rodičom, že týmto rozhodnutím je upravený styk jeho ako rodiča s maloletou. Pokiaľ sa chcú aj starí rodičia z jeho strany stretávať s maloletou, môžu podať samostatný návrh, a to v súlade s ust. § 25 ods. 5 zákona o rodine; v zmysle ktorého, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.

27. Zároveň rozhodnutie súdu nie je nemenné a v prípade zmeny pomerov, či už na strane oprávnenej osoby, ako aj na strane povinnej osoby, sa novým návrhom možno domáhať zmeny súdneho rozhodnutia.

28. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.